

Zakres wymagań i obowiązków: Pierwsze zaproszenie
do składania wniosków w ramach inicjatywy
wspólnotowej Urban Innovative Actions

15/12/2015 – 31/03/2016

Spis treści

1. Wprowadzenie	4
2. Organy — kto może złożyć wniosek.....	5
3. Zakres tematyczny pierwszego zaproszenia do składania wniosków.....	7
4. Zasady finansowania	14
5. Tworzenie i rozwijanie projektu.....	15
5.1 Partnerstwo w Urban Innovative Actions	15
5.2 Działania projektowe	16
5.3 Pozycje w budżecie oraz wydatki kwalifikowalne.....	17
6. Procedura składania wniosku	17
7. Procedura selekcji	18
7.1 Kontrola kwalifikowalności i dopuszczalności.....	18
7.2 Ocena strategiczna.....	19
7.3 Ocena operacyjna	20
7.4 Punktacja ocen.....	20
8. Zamówienia publiczne, audyt i pomoc publiczna	21
9. Jak uzyskać pomoc	21
10. Kluczowe daty	21

1. Wprowadzenie

Zgodnie z artykułem 8 rozporządzenia w sprawie EFRR¹ ze środków EFRR wspierane mogą być innowacyjne działania na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich. W ramach takich działań Komisja Europejska uruchomiła inicjatywę Urban Innovative Actions (UIA), której celem jest rozpoznanie oraz przetestowanie nowych rozwiązań problemów związanych ze zrównoważonym rozwojem obszarów miejskich, mających przy tym szczególne znaczenie na szczeblu unijnym.

Głównym celem inicjatywy UIA jest zatem zapewnienie władzom miejskim w całej Europie przestrzeni i środków służących przetestowaniu śmiałych i niesprawdzonych jeszcze koncepcji dotyczących wzajemnie powiązanych ze sobą wyzwań oraz eksperymentalne sprawdzenie, jak dobrze odpowiadają one złożonej rzeczywistości. Wsparcie zostanie udzielone projektom innowacyjnym, dobrej jakości, zaprojektowanym i wdrażanym z udziałem kluczowych zainteresowanych stron, zorientowanym na rezultat oraz możliwym do przeniesienia.

Z budżetu EFRR na realizację inicjatywy UIA przeznaczona zostanie kwota w wysokości około 372 milionów EUR.

Projekty w ramach inicjatywy UIA wybierane będą poprzez coroczne zaproszenia do składania wniosków, realizowane od 2015 do 2020 roku i dotyczące co najmniej jednego z zaproponowanych przez Komisję tematów.

Każdy projekt może otrzymać współfinansowanie z EFRR w wysokości do 5 milionów EUR. Nie określono minimalnej wielkości dla budżetu projektu zgłoszonego w ramach inicjatywy UIA. Jednakże prawdopodobieństwo wyboru małych projektów (tj. ubiegających się o współfinansowanie z EFRR w wysokości niższej niż 1 milion EUR) może być mniejsze, jako że mogą one mieć trudności z wykazaniem, iż skala zaplanowanych w nich działań jest wystarczająca do tego, by można było wyciągnąć z nich istotne wnioski.

Wdrożenie projektu musi nastąpić w okresie nie dłuższym niż 3 lata.

Inicjatywa UIA stanowi instrument Komisji i zarządzana jest przez DG ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej w trybie zarządzania pośredniego. Do wprowadzenia inicjatywy w życie Komisja

¹ Rozporządzenie w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (UE) nr 1301/2013: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32013R1301>

wyzaczyła jako podmiot, któremu powierza się wdrażanie, region Nord-Pas de Calais. Do zarządzania realizacją inicjatywy ustanowiono stały sekretariat (SS).

Poprzez niniejszy Zakres wymagań i obowiązków podmiot, któremu powierza się wdrażanie, zaprasza kwalifikujących się organów do składania propozycji projektów w ramach 1. zaproszenia do składania wniosków. Przydzielony dla bieżącego zaproszenia do składania wniosków budżet wynosi 80 milionów EUR.

W niniejszym dokumencie przedstawione są wymagania oraz procedura postępowania dla 1. zaproszenia do składania wniosków. Dokument ten należy czytać w powiązaniu z Wytycznymi dotyczącymi UIA oraz instrukcją wypełniania wniosku, opublikowanymi na witrynie UIA.

2. Organy — kto może złożyć wniosek

Artykuł 2 rozporządzenia regulującego inicjatywę UIA² ustanawia, że wnioski o wsparcie realizacji projektów UIA mogą składać następujące instytucje:

- Dowolny organ władzy miejskiej lokalnej jednostki administracyjnej zdefiniowanej według stopnia urbanizacji jako miasto lub przedmieście i obejmującej co najmniej 50 000 mieszkańców.
- Dowolne stowarzyszenie lub ugrupowanie władz miejskich lokalnych jednostek administracyjnych zdefiniowanych według stopnia urbanizacji jako miasto lub przedmieście i obejmujących co najmniej 50 000 mieszkańców; mogą to być również stowarzyszenia lub ugrupowania transgraniczne, stowarzyszenia lub ugrupowania w różnych regionach lub państwach członkowskich.

Definicje pojęć: lokalne jednostki administracyjne oraz stopień urbanizacji opracowane zostały przez Eurostat³. W szczególności w ramach inicjatywy UIA pojęcie lokalna jednostka administracyjna odnosi się do demokratycznie wybranego ciała administracyjnego właściwego dla stosownego obszaru miejskiego (np. rady miejskiej, urzędu miasta itp.).

² Rozporządzenie delegowane dotyczące UIA (UE) nr 522/2014: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32014R0522>

³ Definicja lokalnej jednostki administracyjnej: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Local_administrative_unit_%28LAU%29
Definicja stopnia urbanizacji: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Degree_of_urbanisation

Aby zapewnić spójność wartości liczbowych odnoszących się do całkowitej liczby mieszkańców, w przypadku władz samodzielnie występujących miast, jak i stowarzyszeń oraz grup miast zachęca się wnioskodawców do odwołania się do informacji zawartych w arkuszach opracowanych przez Eurostat⁴.

Jednakże ponieważ nie wszystkie państwa członkowskie kwalifikują obszary zarządzane na szczeblu lokalnym jako lokalne jednostki administracyjne, w danych dostarczonych przez Eurostat występują możliwe niespójności oraz rozbieżności. Z tego powodu, jeśli władze lokalne sądzą, że kwalifikują się do udziału mimo braku odpowiadającej im kategorii w arkuszu Eurostatu. Jednakże w przypadkach wątpliwych kwalifikacje wnioskodawcy zostaną ustalone przez stały sekretariat UIA w porozumieniu z wszystkimi partnerami łącznie z Eurostatem.

Do kategorii stowarzyszeń i ugrupowań władz miejskich obejmujących co najmniej 50 000 mieszkańców można zaliczyć instytucje o statusie prawnym zorganizowanej aglomeracji⁵, a zatem przez prawodawstwo krajowe traktowane jako instytucje szczebla władzy rządowej (tj. Communautés d'Agglomération we Francji, Città Metropolitane we Włoszech, Metropolitan Authorities w Zjednoczonym Królestwie), ale także organizacje nieposiadające statusu prawnego zorganizowanej aglomeracji, utworzone na zasadzie dobrowolności przez stosowne miejskie władze (istniejące wcześniej lub utworzone do celów związanych z inicjatywą UIA).

W przypadku stowarzyszeń i ugrupowań uznanych za zorganizowaną aglomerację instytucja taka, w tym wszystkie pozostałe zaangażowane instytucje, będzie traktowana jako władza miejska.

W przypadku stowarzyszeń lub ugrupowań władz miejskich nieposiadających statusu prawnego zorganizowanej aglomeracji zaangażowane władze miejskie uprasza się o wskazanie głównego organu władzy miejskiej oraz władz stowarzyszonych.

Minione doświadczenia wskazują, że pojedyncze projekty zrealizowane przez stowarzyszenia lub ugrupowania miast nieposiadające statusu zorganizowanej aglomeracji składające się z ponad 3 organów władzy miejskiej i nieposiadające ciągłości terytorialnej wiążą się z ryzykiem utraty

⁴ EUROSTAT/ Baza danych dot. audytu miejskiego, Tabela zgodności LAU2-NUTS2010, EU28 (2012): <http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/local-administrative-units>

⁵ Zorganizowane aglomeracje określone są jako stowarzyszenia i ugrupowania władz miejskich reprezentowane przez instytucje polityczno-administracyjne posiadające oddelegowane im uprawnienia w dziedzinie stanowienia oraz wdrażania rozwiązań politycznych w obszarze objętym projektem Urban Innovative Actions.

spójności oraz wystąpienia trudności w uzyskaniu istotnych rezultatów. Dlatego też zaleca się, aby stowarzyszenia lub ugrupowania władz miejskich (bez statusu zorganizowanej aglomeracji), które chcą złożyć wniosek, posiadały ciągłość terytorialną oraz dołożyły starań, by ograniczyć liczbę uczestniczących stowarzyszonych władz miejskich.

Wszystkie władze miejskie powinny mieścić się na terenie państw członkowskich UE.

W odpowiedzi na zaproszenie do składania wniosków w ramach inicjatywy UIA formularz wniosku złożyć mogą wyłącznie organy wymienieni powyżej.

Organ władzy miejskiej oraz stowarzyszenie/ugrupowanie może złożyć tylko jeden wniosek projektowy w ramach bieżącego zaproszenia do składania wniosków.

3. Zakres tematyczny pierwszego zaproszenia do składania wniosków

Komisja zdecydowała o ścisłym powiązaniu tematów, które mogą zostać podjęte przez władzę miejską w ramach inicjatywy UIA, z tematami określonymi w ramach Agendy miejskiej UE.

W szczególności każde zaproszenie do składania wniosków w ramach UIA będzie koncentrować się na ograniczonej liczbie tematów. W odpowiedzi na 1. zaproszenie składający wniosek mogą złożyć propozycję projektu podejmującego następujące tematy:

- Ubóstwo miejskie (z naciskiem na ubogie dzielnice miast).
- Integracja imigrantów oraz uchodźców.
- Transformacja energetyki.
- Praca i umiejętności w gospodarce lokalnej.

Jak stwierdzono, Komisja oczekuje propozycji projektów, które oferują twórcze, innowacyjne i trwałe rozwiązania różnorodnych wyzwań. Ponieważ UIA będzie stanowić także laboratorium nowych pomysłów, celem Komisji jest stymulacja nowatorskich eksperymentów korzystających z doświadczeń z zakresu różnorodnych dziedzin. Z tego powodu Komisja unika nadmiernej normatywności w opisie typu projektów, których propozycji oczekuje.

Ponadto, jako że projekty te są w istocie izolowanymi przypadkami badawczymi, do rozstrzygnięcia, co może uzyskać dofinansowanie z EFRR jako część pojedynczego projektu UIA, zastosowana

zostanie elastyczna interpretacja. Jednakże całościowy projekt musi być zgodny z celami tematycznymi i priorytetami inwestycyjnymi EFRR. W rezultacie, jeśli zachodzi taka potrzeba, projekt może finansować działania, które standardowo finansowane są w ramach zwykłych programów operacyjnych poprzez Europejski Fundusz Społeczny (EFS), jeżeli:

1. Wiedza pozyskana w ramach realizacji całego projektu może zostać uznana za skutecznie przyczyniającą się do realizacji celów tematycznych oraz priorytetów inwestycyjnych EFRR; i
2. Projekt nie jest w przygniatającej części skoncentrowany na działaniach typowo pokrywanych ze środków EFS

- **Ubóstwo miejskie (z naciskiem na ubogie dzielnice miast)**

Ubóstwo wywiera ogromny wpływ na miasta — czy to przez generowanie kosztów związanych z utratą produktywności i wpływów do budżetu publicznego, czy przez swoje skutki uboczne, takie jak potencjał zwiększania napięcia społecznego, zwiększone ryzyko złego stanu zdrowia oraz zwiększona tendencja do występowania segregacji społecznej i przestrzennej. Działania służące walce z ubóstwem wywierają też bezpośredni wpływ na budżet lokalny, np. za sprawą intensywnego korzystania z usług wspierająco-opiekuńczych oraz przydzielania lokalnych świadczeń/dotacji w celu zmniejszenia poziomu ubóstwa. Nie stanowi zatem zaskoczenia fakt, że walka z ubóstwem miejskim (a w szczególności z powiązaną z nim segregacją społeczną i przestrzenną) została określona przez zainteresowane strony na poziomie miast, państw i Europy jako jeden z głównych priorytetów Agendy miejskiej UE.

Rozpoznanie tego zagadnienia oraz jego waga to nie nowość. W rzeczywistości jednym z celów strategii „Europa 2020” jest zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym o 20 milionów w stosunku do roku 2010. Jednakże, wbrew temu ambitnemu zamierzeniu, od początku kryzysu gospodarczego sytuacja się pogorszyła. W latach od 2008 do 2012 roku liczba osób w UE, które są zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, wzrosła o 6,5 miliona do prawie jednej czwartej (24,8%) populacji. W 2012 roku co czwarty Europejczyk zagrożony był ubóstwem lub wykluczeniem społecznym⁶. Dlatego też jasne jest, że w kwestii wytwarzania innowacyjnych rozwiązań pozostało jeszcze wiele do zrobienia w tym obszarze.

⁶ Sixth report on economic, social and territorial cohesion (Szósty raport na temat spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej), KE, 2014:
http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications?title=&themeId=0&tObjectiveId=ALL&typeId=14&countryId=0&periodId=0&fundId=0&policyId=0&languageCode=en&search=1

Na ubóstwo składa się wiele czynników, takich jak bezrobocie lub niepewna forma zatrudnienia, niski dochód/emerytura oraz niewystarczające świadczenia społeczne, niski poziom wykształcenia, nierówności w zakresie zdrowia, wysokie koszty mieszkaniowe/złe warunki mieszkaniowe oraz lokalizacja, przeszkody w dostępie do usług dobrej jakości, opieki nad dziećmi oraz szkolnictwa oraz nieskuteczność takich usług, wysokie/rosnące koszty utrzymania gospodarstwa domowego (np. żywności, mediów, wydatków związanych z transportem), zwiększenie liczby jednoosobowych gospodarstw domowych/rodziców samotnie wychowujących dziecko, dyskryminacja i niski poziom uczestnictwa w życiu wspólnoty i życiu publicznym. Te czynniki często łączą się z innymi, tworząc zamknięte koło ubóstwa, które ma charakter strukturalny i w widoczny sposób skoncentrowane jest przestrzennie w wielu miastach i dzielnicach na terenie UE. Ten punkt jest szczególnie istotny — ubóstwo nie tylko zwiększa różnice społeczne pomiędzy ludźmi i grupami, ale także znacząco wpływa na sposób, w jaki miasta wytyczają swoją przestrzeń i strefy. W miarę pogłębiania się ubóstwa rośnie też ryzyko koncentracji miejskiej biedy w obszarach dotkniętych ubóstwem, które charakteryzuje segregacja społeczna, stygmatyzacja szerokich grup obywateli, zmniejszona mobilność (w tym mniejszy dostęp do transportu publicznego), ograniczony dostęp do kredytów, deprywacja mieszkaniowa oraz nie tylko degradacja środowiskowa, ale też mniejsze wydatki na jej zapobieganie.

Aby wywrzeć realny wpływ na zmniejszenie ubóstwa w miastach, Komisja oczekuje propozycji projektów, które wniosą innowacyjne i nowatorskie rozwiązania, w szczególności w zakresie podstawowych czynników napędzających odtwarzanie się cyklu biedy na obszarach dotkniętych ubóstwem. Komisja oczekuje projektów, które zajmują się wzajemnymi powiązaniem głównych czynników przyczynowych, łącząc podejście oparte na ludziach i na miejscu w celu rozpoznania i wdrożenia zrównoważonych rozwiązań, które przerwą cykl społecznej i przestrzennej polaryzacji.

- **Integracja imigrantów oraz uchodźców**

W kontekście kluczowych czynników sprzyjających globalnej urbanizacji jednym z najważniejszych jest migracja, wraz z płodnością oraz wskaźnikiem średniego dalszego trwania życia. W przypadku wielu miast może być ona nawet czynnikiem najważniejszym. Z tego powodu dobrze przemyślana polityka migracyjna jest nieodzowną składową skutecznego rozwoju obszarów miejskich. Jednakże polityka migracyjna będzie skuteczna jedynie pod warunkiem oparcia jej na skutecznej polityce integracji społecznej, która dzięki świadczeniu usług i zapewnianiu szans zapewni długoterminowe włączenie migrantów w tkankę miejską.

Miasta niezaprzeczalnie znajdują się w tej sytuacji na pierwszym planie, ponieważ to do nich w pierwszej kolejności przybywają migranci, ze względu na poziom i jakość świadczenia usług, a także zapewnianej przez nie infrastruktury. Dlatego też to one często stają przed trudnym, złożonym i długoterminowym procesem wspierania integracji oraz budowania obopólnego zaufania. W przypadku jeśli taka integracja zostanie nieprawidłowo przeprowadzona, rezultatem mogą być wielorakie problemy oraz nieskuteczne rozwiązania, które w żaden sposób nie zaspokajają podstawowych potrzeb, co prowadzi do wykluczenia migrantów z rynku pracy oraz z dostępu do usług mieszkaniowych, zdrowotnych, edukacyjnych itd. Jest to zagrożenie obecne szczególnie w sytuacjach, gdy miasta stają przed koniecznością uporania się z dużym i nagłym przemieszczeniem populacji, które nakłada niespodziewane obowiązki na sektor usług miejskich.

Podczas gdy duża część władz miejskich w UE działa zgodnie z realiami i polityką konieczną do skutecznego włączenia migrantów i uchodźców, w kontekście EFRR wyróżnić można szeroki zakres środków wspierających skuteczną integrację, np.:

- Inwestycje w infrastrukturę społeczną i zdrowotną: środowiskowa opieka społeczna, domy spotkań społeczności lokalnych, schroniska, usługi z zakresu ochrony zdrowia i podstawowej opieki zdrowotnej itp.
- Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną: przedszkola, szkoły, szkolnictwo zawodowe itp.
- Regeneracja obszarów miejskich: fizyczna i społeczna regeneracja obszarów koncentracji migrantów/uchodźców.
- Infrastruktura mieszkaniowa: mieszkania socjalne.

Jak uprzednio zaznaczono, projekty UIA są w istocie izolowanymi przypadkami badawczymi i przyjmuje się, że skuteczność wymienionych wyżej typów inwestycji w dużej mierze zależy od ich skoordynowania ze środkami realizacji integracji społecznej oraz włączania do rynku pracy (takimi jak szkolenia, kursy językowe, poradnictwo, coaching, szkolenia zawodowe oraz działania na rzecz zatrudnienia). — Dlatego też do rozstrzygnięcia, co może uzyskać dofinansowanie z EFRR jako część pojedynczego projektu UIA, zastosowana zostanie elastyczna interpretacja, o ile całość projektu można będzie uznać za realizujący cele tematyczne i priorytety inwestycyjne EFRR.

- **Transformacja energetyki**

Transformację energetyki być może najlepiej można zdefiniować jako przejście z systemu opartego w największym stopniu na ograniczonych źródłach energii (głównie kopalnych) na system⁷ oparty głównie na odnawialnych źródłach energii, połączone z maksymalizacją możliwości płynących ze zwiększonej efektywności energetycznej oraz lepszym zarządzaniem popytem na energię. Jak w przypadku wielu wyzwań, obszary miejskie stanowią pole do uzyskania największego postępu w dziedzinie transformacji energetyki. Sposób rozrastania się i działania miast wywiera ogromny wpływ na zapotrzebowanie na energię, ponieważ miasta odpowiadają za 60 do 80% globalnego zużycie energii i podobny procent emisji CO₂.

To kwestia o kluczowym znaczeniu dla UE. Wysoki poziom efektywności energetycznej korzystnie wpływa na bezpieczeństwo dostaw energii, zrównoważenie oraz dostępność cenową dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw, a także konkurencyjność gospodarki UE. Faktycznie jest to jeden z głównych celów polityki energetycznej i klimatycznej UE, przedstawionej w ostatnich komunikatach dotyczących unii energetycznej oraz komunikatach dotyczących europejskiej strategii bezpieczeństwa energetycznego i efektywności energetycznej z 2014 roku.

Od lat miasta szybko idą do przodu z realizacją lokalnych inicjatyw i projektów dotyczących zrównoważonej energii, przewodząc w dziedzinie transformacji dążącej do zwiększenia efektywności i bezpieczeństwa energii. Celem UIA jest pomoc w przyspieszeniu tej transformacji. Unikając nadmiernej normatywności w określaniu typów projektów, jakich oczekujemy, należy wyróżnić pewne kluczowe elementy, które powinny zostać wzięte pod uwagę przez władze miejskie składające wnioski projektowe. Na przykład:

- Zwiększanie produkcji energii ze źródeł odnawialnych na poziomie lokalnym i poprawa jej dystrybucji.
- Modernizacja budynków pod kątem oszczędności energii — w budynkach zużywa się do 40% energii końcowej w UE i jest to największy i najbardziej opłacalny obszar wymagający usprawnień.

⁷ 30 Energy Cities' proposals for the energy transition of cities and towns (30 propozycji Energy Cities prowadzących do transformacji energetycznej obszarów miejskich), Energy Cities, 2014: http://www.energy-cities.eu/IMG/pdf/cahier_short_jan2014_en.pdf

- Środki poprawiające efektywność energetyczną dążące do zminimalizowania ryzyka ubóstwa energetycznego i jego konsekwencji (np. złego stanu zdrowia, ubóstwa wśród dzieci, niskiego poziomu wykształcenia itp.).
- Zwiększenie wykorzystania technologii niskoemisyjnych.
- Wspieranie efektywności energetycznej i inteligentnego zarządzania energią w sektorze infrastruktury publicznej i gospodarstw domowych.
- Ograniczanie popytu na ogrzewanie i chłodzenie oraz wykorzystywanie innowacyjnych, naturalnych rozwiązań przeznaczonych do ogrzewania/chłodzenia budynków oraz dzielnic.
- Podjęcie kwestii barier nietechnicznych, czyli propagowanie zmiany nawyków polegającej na dokonywaniu wyborów zgodnych z polityką zrównoważenia i zmniejszenie zapotrzebowania na energię.

Z opisanych powyżej działań jasno wynika, że w „transformacji energetyki” zawierają się aspekty technologiczne, społeczne, kulturowe, ekonomiczne oraz środowiskowe, podobnie jak wniosek, że wiąże się ona z aktywniejszą rolą mieszkańców oraz wspólnot. Zatem podczas gdy władze miejskie mają wolną rękę w zakresie eksperymentowania ze śmiałymi pomysłami, powinny one szukać sposobów na angażowanie oraz informowanie swoich mieszkańców, między innymi po to, by zapewnić wczesną, wyprzedzającą ich zastosowanie akceptację dla nowych rozwiązań technologicznych.

- **Praca i umiejętności w gospodarce lokalnej**

Podczas dyskusji nad Agendą miejską UE zagadnieniem nieustannie podnoszonym jako jeden z głównych priorytetów dla UE, państw członkowskich, miast i ich mieszkańców był problem tworzenia miejsc pracy. Nie powinno to być zaskoczeniem, jeśli weźmie się pod uwagę, że choć poziom bezrobocia od pewnego czasu spada, we wrześniu 2015 roku 22,6 miliona osób w UE było bezrobotnych, w tym wiele spośród nich to osoby z grup wiekowych, które w zwykłych warunkach stanowią grupy najbardziej produktywne i zaangażowane w budowę zdrowego, dostatniego społeczeństwa.

Tak jak i w przypadku pozostałych tematów, miasta mają szczególnie sprzyjające warunki, by podjąć to wyzwanie, jako że władze miejskie podejmują decyzje, które oddziałują najbardziej bezpośrednio na większość mieszkańców. Choć UE stopniowo wydobywa się z kryzysu gospodarczego, należy pamiętać, że ponad dwie trzecie siły roboczej w UE mieszka w miastach i że aglomeracje miejskie stanowią główny napęd innowacji, konkurencyjności oraz wzrostu gospodarczego w całej Europie.

Dlatego też to miasta odgrywają kluczową rolę w tworzeniu i wspieraniu warunków sprzyjających innowacyjnym inwestycjom, które prowadzą do zwiększenia liczby miejsc pracy dostępnych dla mieszkańców i poprawy ich jakości.

Także w tym przypadku nie określono szczegółowo typów oczekiwanych projektów, jednak raport URBACT pt. „Więcej miejsc pracy: lepsze miasta”⁸ może posłużyć jako inspiracja, ponieważ przedstawiono w nim niektóre kroki, jakie mogą zostać podjęte przez władze miejskie w celu stymulowania wzrostu i tworzenia miejsc pracy. Na przykład:

- Wzmocnienie lokalnego łańcucha dostaw, aby pomóc lokalnej gospodarce czerpać korzyści z rynku lokalnego, oraz przyjęcie aktywnej roli w budowaniu powiązań pomiędzy lokalnymi przedsiębiorstwami, zainteresowanymi stronami oraz możliwościami rynkowymi na rynku lokalnym i ogólnym.
- Podejmowanie działań w celu zmaksymalizowania popytu i wzmocnienia powiązań lokalnego sektora MŚP z większymi rynkami.
- Wspieranie istniejących małych i średnich przedsiębiorstw, rozpoznawanie najważniejszych stojących przed nimi wyzwań i zapewnienie innowacyjnych rozwiązań.
- Zapewnianie środowiska sprzyjającego przedsiębiorczości, działanie we współpracy ze społecznością przedsiębiorców oraz budowanie mostów łączących komplementarne przedsiębiorstwa (np. gospodarka o obiegu zamkniętym, odpady z jednego procesu wykorzystywane jako surowiec w innym...).
- Rozwijanie zaawansowanej kultury przedsiębiorczości oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm i przedsiębiorstw społecznych poprzez promowanie sprzyjających lokalnych ekosystemów, w tym za pomocą tzw. inkubatorów biznesu i podobnych inicjatyw.
- Wspieranie sektorów z dużą liczbą miejsc pracy, takich jak zielona gospodarka, sektor zdrowotny, ICT itp.

Aby czerpać jak największe korzyści ze wzrostu gospodarczego, Komisja uznaje, iż miasta powinny zadbać o równowagę pomiędzy popytem (dostępnymi miejscami pracy) a podażą (ludźmi, którzy chcą je zająć) na rynku pracy. Podwyższenie poziomu kwalifikacji i dalszy horyzont przewidywań dotyczących potrzeb na rynku pracy są kluczowe; ludzie powinni mieć odpowiednie umiejętności,

⁸ More Jobs: Better Cities (Więcej miejsc pracy:lepsze miasta), raport Urbact, 2013: <http://urbact.eu/more-jobs-better-cities-framework-city-action-jobs>

jeśli mają uzyskać długoterminowe zatrudnienie u konkurencyjnego pracodawcy. Elementy, które powinny zostać wzięte pod uwagę przez miasta podczas planowania działań: praca z instytucjami oświatowymi, aby dostosować nauczanie do potrzeb rozwijającego się rynku pracy, stymulowanie popytu na umiejętności, współpraca z pracodawcami prowadząca do zapewnienia, że potrzebne umiejętności znane będą zawczasu.

Jak stwierdzono wcześniej i ponieważ projekty UIA będą w istocie izolowanymi przypadkami badawczymi, do rozstrzygnięcia, co może uzyskać dofinansowanie z EFRR jako część pojedynczego projektu UIA, zastosowana zostanie elastyczna interpretacja, o ile całość projektu można będzie uznać za realizujący cele tematyczne i priorytety inwestycyjne EFRR; a także o ile projekt nie jest w przygniatającej części skoncentrowany na działaniach typowo pokrywanych ze środków EFS.

4. Zasady finansowania

Inicjatywa UIA zgodna jest z zasadą „całkowitych kosztów”. Projekt jest współfinansowany przez EFRR do 80% kosztów kwalifikowalnych. Każdy beneficjent EFRR zobowiązany jest zabezpieczyć wkład publiczny lub prywatny, aby uzupełnić budżet projektu (w wysokości co najmniej 20%) z zasobów własnych lub z innego źródła. Zaleca się jednak, aby większość wkładu pochodziła ze źródeł publicznych.

Schemat płatności w ramach inicjatywy UIA opiera się głównie na zasadzie wypłat zaliczkowych z EFRR:

- Pierwsza zaliczka z EFRR odpowiadająca 50% kwoty grantu z EFRR wypłacana jest organowi władzy miejskiej niedługo po podpisaniu umowy o dotację.
- Druga zaliczka z EFRR odpowiadająca 30% grantu z EFRR wypłacana jest organowi władzy miejskiej po złożeniu i zatwierdzeniu okresowego sprawozdania z postępu prac, w którym zawarty jest audyt wydatków poniesionych w ramach realizacji projektu.
- Trzecia wypłata z EFRR realizowana jest po zatwierdzeniu końcowego sprawozdania z postępu prac, także zawierającego audyt wydatków projektowych.
- Ostatnia wypłata realizowana jest po złożeniu i uzyskaniu zatwierdzenia końcowego sprawozdania jakościowego.

Szczegółowe informacje na temat zasady finansowania projektów UIA można znaleźć w rozdziale 1.7 Wytycznych dotyczących UIA.

5. Tworzenie i rozwijanie projektu

5.1 Partnerstwo w Urban Innovative Actions

W ramach projektów UIA od władz miejskich oczekuje się ustanowienia silnego partnerstwa lokalnego z odpowiednio zróżnicowanymi, uzupełniającymi się partnerami. Wszyscy partnerzy muszą pochodzić z UE. Partnerstwo może zostać nawiązane pomiędzy wymienionymi:

- **Władza miejska:** inicjatywa UIA opiera się na władzy miejskiej, która jest odpowiedzialna za całościowe wdrożenie i zarządzanie projektem.

Uwaga:

- W przypadku stowarzyszeń i ugrupowań uznanych za zorganizowaną aglomerację instytucja taka, w tym wszystkie pozostałe instytucje zaangażowane, będzie traktowana jako władza miejska w ramach projektu UIA.
- W przypadku stowarzyszeń lub ugrupowań władz miejskich nieposiadających statusu prawnego zorganizowanej aglomeracji zaangażowane władze miejskie uprasza się o wskazanie głównego organu władzy miejskiej oraz władz stowarzyszonych. W szczególności:
 - Główny organ władzy miejskiej odpowiedzialny jest za całościowe wdrożenie i zarządzanie projektem, a także ponosi całkowitą odpowiedzialność finansową i prawną wobec instytucji wdrażającej.
 - Władze stowarzyszone będą odpowiedzialne za realizację określonych działań oraz osiągnięcie powiązanych wyników częściowych/produktów. Władze stowarzyszone będą miały udział w budżecie i będą składać sprawozdania z kosztów poniesionych w związku z realizacją działań projektowych.

- **Partnerzy realizacji projektu:** instytucje, agencje, organizacja, partnerzy z prywatnego sektora, stowarzyszenia, które będą grały aktywną rolę we wdrażaniu projektu. Będą one odpowiedzialne za realizację określonych działań oraz osiągnięcie powiązanych wyników częściowych/produktów. Należy zauważyć, że tylko organizacje posiadające osobowość prawną mają prawo uczestnictwa w projekcie w roli oficjalnego partnera. Firmy doradcze, których głównym celem działalności jest opracowanie projektów europejskich i zarządzanie

nimi, nie są uprawnione do udziału w projekcie w roli oficjalnych partnerów.

Szeroka grupa zainteresowanych stron także powinna brać udział w tworzeniu i wdrażaniu projektu. Grupa ta powinna składać się z instytucji, agencji, organizacji oraz stowarzyszeń. Nie będą one odgrywały bezpośredniej roli, ale będą istotne ze względu na udział w zapewnieniu płynnego i skutecznego wdrażania, a także współwłasności projektu.

Partnerzy realizacji projektu oraz organizacje należące do szerokiej grupy zainteresowanych stron nie mogą złożyć wniosku projektowego w ramach bieżącego zaproszenia do składania wniosków.

Szczegółowe informacje na temat ról oraz zobowiązań władz miejskich (władz stowarzyszonych, jeśli dotyczy) oraz partnerów realizacji projektu można znaleźć w rozdziale 2.1 Wytycznych dotyczących UIA.

5.2 Działania projektowe

Działania mieszczące się w ramach projektów UIA muszą skupiać się wokół pakietów roboczych i wspierać jeden z kilku celów tematycznych EFRR oraz powiązanych priorytetów inwestycyjnych, zgodnie z pierwszym paragrafem artykułu 9 Rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów⁹ dla Europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz artykułem 5 rozporządzenia dotyczącego EFRR.

Do każdego projektu przydzielony zostanie ekspert ds. UIA:

- aby zapewnić stałe doradztwo i wskazówki na temat istoty działań, szczególnie w zakresie elementów innowacyjnych;
- aby zapewnić pomoc w tworzeniu dokumentacji oraz produktów, w których ujęte oraz za pomocą których rozpowszechnione zostaną zdobyte doświadczenia i wnioski, dobre praktyki itp. w gronie szerszej publiczności;
- aby zapewnić, że działania realizowane są zgodnie z zapisami zawartymi w przyjętej propozycji.

⁹ Rozporządzenie ustanawiające wspólne przepisy (UE) nr 1303/2013: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32013R1303>

Wydatki związane z pracą ekspertów ds. UIA (w tym koszty podróży i zakwaterowania) pokrywane będą w ramach inicjatywy UIA.

Więcej informacji na temat ról i zadań ekspertów ds. UIA można znaleźć w rozdziale 1.5 Wytycznych dotyczących UIA.

5.3 Pozycje w budżecie oraz wydatki kwalifikowalne

Zgodnie z dokumentem Wytyczne dotyczące UIA wszystkie wydatki ponoszone w związku z wprowadzeniem w życie projektów UIA kwalifikują się do wsparcia i powinny zostać ujęte w budżecie w następujących pozycjach:

- Personel
- Biuro i administracja
- Podróże i zakwaterowanie
- Zewnętrzne ekspertyzy i usługi
- Wyposażenie
- Infrastruktura i prace budowlane

6. Procedura składania wniosku

Pakiet aplikacyjny pierwszego zaproszenia do składania wniosków w ramach UIA składa się z następujących dokumentów:

- poniższy Zakres wymagań i obowiązków (dostępny we wszystkich językach UE);
- robocza wersja formularza wniosku, arkusz potwierdzenia oraz instrukcja (dostępne we wszystkich językach UE).

Ponadto wymagane jest intensywne odwoływanie się do Wytycznych dotyczących UIA (dokument dostępny tylko w języku angielskim) w kwestiach nadrzędnych zasad inicjatywy, o której mowa.

Wszystkie dokumenty można ponadto znaleźć w witrynie UIA.

Procedura składania wniosków jest w 100% elektroniczna i odbywa się poprzez elektroniczną platformę podawczą (EPP). **Wniosek składa się z formularza wniosku oraz zeskanowanego podpisanego arkusza potwierdzenia.** W witrynie UIA wraz z wymienionymi dokumentami znaleźć

można odnośnik prowadzący do platformy EPP, za pomocą której można utworzyć i złożyć te dokumenty. Przez platformę EPP będzie można składać wnioski najpóźniej na jeden miesiąc przed upływem ostatecznego terminu składania dokumentów.

Zdecydowanie zaleca się wypełnienie formularza wniosku w komunikatywnym języku angielskim, choć można też wypełnić go w pozostałych językach urzędowych UE. Należy zauważyć, że ocena strategiczna i operacyjna złożonych formularzy wniosków zostanie przeprowadzona na podstawie analizy wersji anglojęzycznej (wnioski przedłożone w innej wersji językowej zostaną przetłumaczone na angielski przez zewnętrznego wykonawcę wynajętego przez stały sekretariat). Jakość tłumaczenia nie będzie zagwarantowana.

Ostateczny termin składania formularzy wniosku oraz arkusza potwierdzenia to 31/03/2016, 14h00 CET.

7. Procedura selekcji

Po złożeniu każdy wniosek poddawany jest procedurze selekcji składającej się z następujących kroków:

1. kontrola kwalifikowalności oraz dopuszczalności,
2. ocena strategiczna,
3. ocena operacyjna.

7.1 Kontrola kwalifikowalności i dopuszczalności

Po zamknięciu zaproszenia do składania wniosków przeprowadza się ocenę zgodności otrzymanych formularzy i dołączonych do nich załączników z formalnymi kryteriami kwalifikowalności i dopuszczalności. W kryteriach tych zawarto minimalne wymogi techniczne, które muszą zostać bezwarunkowo spełnione przez wszystkie złożone propozycje. Poniższe elementy składają się na kontrolę kwalifikowalności i dopuszczalności:

Kwalifikowalność

1. Formularz wniosku złożono drogą elektroniczną przez platformę EPP przed upływem terminu określonego w dokumencie Zakres wymagań i obowiązków dotyczącym danego zaproszenia do składania wniosków.
2. Formularz wniosku jest wypełniony kompletnie.

3. Wnioskodawca jest organem władzy miejskiej lokalnej jednostki administracyjnej zdefiniowanej według stopnia urbanizacji jako miasto lub przedmieście i obejmującej co najmniej 50 000 mieszkańców

ALBO

wnioskodawca jest stowarzyszeniem lub ugrupowaniem władz miejskich lokalnych jednostek administracyjnych zdefiniowanych według stopnia urbanizacji jako miasto lub przedmieście i obejmujących co najmniej 50 000 mieszkańców.

4. (Jeśli dotyczy) W przypadku stowarzyszeń lub ugrupowań nieposiadających statusu prawnego zorganizowanej aglomeracji wskazany został główny organ władzy miejskiej oraz władze stowarzyszone.
5. Przestrzegane są ograniczenia czasowe: data zakończenia zgodna jest z wymaganiami zaproszenia oraz inicjatywy.
6. Przestrzegane są wymagania związane z maksymalną wysokością budżetu i zasadą współfinansowania.

Dopuszczalność

1. Podpisany arkusz potwierdzenia należy przesłać na platformę EPP i dołączyć do formularza wniosku przed upływem terminu zakończenia zaproszenia do składania wniosków.

Jeśli nie zostaną spełnione wszystkie wymienione powyżej wymagania, wniosek nie będzie dalej rozpatrywany.

7.2 Ocena strategiczna

Wnioski, które zostały uznane za kwalifikowalne i dopuszczalne, zostaną poddane ocenie strategicznej przeprowadzonej przez panel zewnętrznych ekspertów. Ocena strategiczna stanowi 80% całościowej oceny ważonej przyznawanej projektowi i oparta jest na poniższych kryteriach:

- Innowacyjność (40% oceny ważonej) – do jakiego stopnia wnioskodawca wykazał, że proponowany projekt stanowi nowość i ma potencjał do wniesienia wartości dodanej.
- Partnerstwo (15% oceny ważonej) – do jakiego stopnia wdrożenie projektu zależne jest od zaangażowania kluczowych zainteresowanych stron.
- Mierzalność (15% oceny ważonej) – w jakim stopniu rezultaty projektu poddają się pomiarom.
- Transferowalność (10% oceny ważonej) – w jakim zakresie projekt można zrealizować na

innych obszarach miejskich w całej Europie.

Pytania wskaźnikowe do poszczególnych kryteriów przedstawiono w rozdziale 3.2.2 Wytycznych dotyczących UIA.

Na koniec oceny strategicznej panel zewnętrznych ekspertów omawia ocenę wniosków i tworzy stosowny ranking. Działając w porozumieniu z Komisją, wnioski, które plasują się powyżej ustalonego progu, kieruje się do dalszej oceny operacyjnej.

Wnioskodawcy zostaną powiadomieni o podjętej decyzji pod koniec procedury oceny strategicznej.

7.3 Ocena operacyjna

Ocena operacyjna jest przeprowadzana przez stały sekretariat i składa się na 20% całościowej oceny ważonej przyznawanej projektowi.

Głównym celem oceny operacyjnej jest oszacowanie jakości propozycji (w tym uzasadnienie projektu, jego wykonalność, spójność planu prac, jakość proponowanych struktur zarządzania, spójność i proporcjonalność budżetu, jakość proponowanych działań w zakresie komunikacji).

Pytania wskaźnikowe do kryterium „jakość” przedstawiono w rozdziale 3.2.3 Wytycznych dotyczących UIA.

Po przeprowadzeniu oceny operacyjnej doradcza komisja selekcyjna złożona z podmiotu wdrażającego i Komisji w toku narady podejmie ostateczną decyzję. Komisja dokonuje ostatecznego zatwierdzenia wybranych projektów. Wnioskodawcy zostaną powiadomieni o podjętej decyzji pod koniec procedury oceny operacyjnej.

7.4 Punktacja ocen

Ocena punktowa od 1 do 5 zostanie przyznana w ramach każdego ważonego kryterium, składając się na średnią ocenę projektu.

Szczegółowe informacje na temat punktacji oceny projektów UIA można znaleźć w rozdziale 3.2.4 Wytycznych dotyczących UIA.

8. Zamówienia publiczne, audyt i pomoc publiczna

Partnerzy projektu, którzy spełniają kryteria definicji instytucji zamawiającej zgodnie z mającym zastosowanie prawodawstwem krajowym dotyczącym zamówień publicznych, muszą postępować zgodnie ze stosownymi przepisami dotyczącymi zamówień publicznych.

Deklarowane wydatki projektu muszą zostać poddane audytowi przeprowadzonemu przez niezależną instytucję kontrolną. Niezależna opinia pokontrolna musi odnosić się do kwestii legalności i prawidłowości zadeklarowanych wydatków, dostarczenia produktów i usług, zasadności zadeklarowanych wydatków oraz zgodności wydatków i operacji z przepisami Wspólnoty oraz krajowymi.

Zatwierdzone projekty muszą być zgodne z zasadami pomocy państwa; przy czym pomoc państwa rozumiana jest jako przyjmująca dowolną formę korzyść przyznawana na zasadach selektywnych przedsiębiorstwom przez krajowe organy władzy publicznej. Dlatego też działalność gospodarcza (np. oferowanie towarów lub usług na rynku) prowadzona jako element projektów finansowanych w ramach inicjatywy UIA musi być zgodna z zasadami pomocy państwa. W przypadku stwierdzenia pomocy przyznawanej przez państwo należy liczyć się z możliwością nałożenia pewnych ograniczeń.

Szczegółowe informacje na temat zamówień publicznych i pomocy przyznawanej przez państwo UIA można znaleźć w rozdziałach 4.5.7 oraz 4.5.8 Wytucznych dotyczących UIA.

9. Jak uzyskać pomoc

Pracownicy stałego sekretariatu odpowiedzą na wszelkie pytania dotyczące kwestii technicznych, które mogą pojawić się w czasie trwania zaproszenia do składania wniosków. Dane kontaktowe można znaleźć w witrynie UIA.

Sekretariat zorganizuje także 4 seminaria dla wnioskodawców w miastach położonych w północnej, południowej, wschodniej i zachodniej Europie. Terminy oraz dokładne miejsca, w których odbędą się seminaria, można znaleźć na stronie „Wydarzenia” w witrynie UIA.

10. Kluczowe daty

- 15/12/2015 – rozpoczęcie 1. zaproszenia do składania wniosków.
- 31/03/2016 – ostateczny termin składania formularzy wniosku.
- 10/2016 – przybliżony termin ostatecznej decyzji w sprawie zatwierdzenia projektów.

- 10/2016 – przybliżony termin rozpoczęcia realizacji zatwierdzonych projektów.

Z niecierpliwością oczekujemy Państwa propozycji!